

Any 2008. Programa núm. 9

21 abril – 4 maig

Ratatouille de Brad Bird i Jan Pinkava

Kihachi Okamoto

Buster Keaton

Els millors films de l'any

Record de Leonard Rosenman

El film del mes

Aula de cinema

► Kihachi Okamoto

Si consulteu les històries del cinema japonès escrites per occidentals, hi trobareu poques referències a aquest realitzador. Per això és comprensible que la retrospectiva que va oferir el Fòrum de Berlín 2007 significués un veritable descobriment i deixés enlluernats a tots els espectadors, els quals saludava a la sortida personalment la vídua, abillada amb un vestit cerimoniós. Okamoto és un realitzador vigorós, dinàmic i cinemascòpic, que s'adapta bé a gèneres i a temes ben diversos i on es mou amb desimboltura. Va néixer el 1924 i va pertànyer a una generació que, de ben jove, va ser reclutada per anar al front. En va tornar viu i el 1947 va entrar al cinema com a ajudant de direcció a la productora Toho, on seguirà molts anys, des de 1958 com a director. Mor dos dies després del seu 81è aniversari. La retrospectiva que presentem conjuntament amb Filmoteca Española, comprèn 12 films i se centra en la seva millor època, de final dels cinquanta a principis dels setanta. Atenció al suplement monogràfic que acompanya aquest programa. Agraïments: Toho Co. Ltd.; National Film Center - The National Museum of Modern Art, Tokio.

NATIONAL FILM CENTER
The National Museum of Modern Art, Tokyo

Kihachi Okamoto va néixer el 1924 al Japó; era un estudiant universitari de 19 anys quan va ser reclutat el 1943 i enviat al front del Pacífic. Com ara el cas de Masaki Kobayashi, Kenji Misumi, Seijun Suzuki i tants d'altres, aquesta experiència al camp de batalla influiria d'una manera determinant a la seva posterior carrera com a cineasta. No ha d'estranyar que aquesta generació fos la que, al llarg de la dècada dels seixanta, empentés la pressa de noves direccions en el si del cinema de gènere negre japonès. Llur visió diàfana i directa de la violència i la destrucció fou el que els duria al replantejament dels fonaments mateixos d'aquest tipus de cinema.

El 1947, després de la guerra, Okamoto començà a treballar als Estudis Toho, on exercí com a ajudant de direcció per a Senkichi Taniguchi a la pel·lícula SNOW TRAIL (1947), una idea d'Akira Kurosawa, abans de col·laborar amb directors de l'alçada de Masahiro Makino, Mikio Naruse o Ishiro Honda. Després d'exercir com a ajudant de direcció al llarg de 10 anys, li vindria la primera ocasió de seure's a la

cadira de director en els melodrames TOT SOBRE EL MATRIMONI i WAKAI MUSUMETACHI, ambdós de 1958. Aviat s'especialitzaria en cintes d'acció i dirigiria, entre 1959 i 1960, tres dels lliuraments de la reeixida saga de la Toho, UNDERWORLD (ANKOKUGAI), la qual cosa es configuraria com la primera de moltes col·laboracions del realitzador amb l'actor Toshiro Mifune. Aquests films aplegaven Mifune i el jove actor Koji Tsuruta, el qui després d'algunes pel·lícules es passaria a la Toei, on protagonitzaria un seguit de cintes que esdevindrien una competència directe a UNDERWORLD, abans d'ésser una de les indiscutibles estrelles dels *Yakuza Eiga*.

Reconegut admirador de John Ford, Okamoto començaria a adaptar les seves pel·lícules d'acció a la manera de fer dels *westerns* nord-americans. Tot fent barreja d'això amb la seva experiència a la guerra, rodaria un nou èxit, CRIMINAL A LA LÍNIA DE FOC (1959), on traslladava els «indis i els vaquers» als forns de la Manxúria dels anys quaranta. La seqüela, WESTWARD DESPERADO, veuria la llum aquell mateix any. Les cintes de DESPERADO també contenien força sàtira i elements còmics, el que evidenciava l'interès d'Okamoto per les comèdies i els musicals. Després d'endinsar-se en el gènere *chambara* amb el film WARRING CLANS (1963), va començar a elaborar un estil de rodatge i muntatge força particular. Mitjançant la combinació acurada dels efectes de so i música amb els moviments de càmera i la fotografia, obtenia un resultat homogeni i molt estilitzat, gairebé musical. A més d'aquests experiments formals, els traumes de la guerra també es farien ben palesos a les cintes d'Okamoto, i no sols a les nombroses pel·lícules bèl·liques que va realitzar, quasi una tercera part de la seva producció total, sinó també als seus films de gènere, on igualment es percep la seva actitud davant la violència i el conflicte humà.

Okamoto fou un dels grans d'una línia d'autors avalsats al *chambara* i molt crítics amb el *bushido*, la manera de viure del samurai i de la societat Tokugawa en general. Des d'inici dels anys seixanta, pel·lícules com ara YOJIMBO, de Kurosawa (1961), HARAKIRI, de Kobayashi (SEPPUKU, 1962), DESTINY'S SON, de Misumi (KIRU, 1962) o ASSASSINATION, de Masahiro Shinoda (ANSATSU, 1964), van deixar d'emfasitzar l'honor o l'heroisme per passar a fer-ho amb la mort i la misèria que inevitablement sobrevenen a aquells que viuen de l'espasa i a la gent amb què contacten. Les principals aportacions al gènere que Oka-

Criminal a la línia de foc de Kihachi Okamoto

moto va atendre en el decurs d'aquests anys serien títols com ara SAMURAI ASSASSIN (1965), L'ESPASA DE LA MORT (1966), MATA! (1968), EL LLEÓ ROIG (1969) i una curiosa incursió en la sèrie de pel·lícules de Zatoichi amb ZATOICHI MEETS YOJIMBO (1970), on es pot veure junts l'espada cec Shintaro Katsu i l'emblemàtic *ronin* Toshiro Mifune.

Amb l'acabament de l'era dels estudis i la crisi de la indústria dels anys setanta, Okamoto va fer pel·lícules de caire més variat en circumstàncies de major llibertat. En aquesta línia, realitzaria la primera de les seves tres cintes per a l'ATG, l'autofinançada sàtira sobre la guerra, LA BALA HUMANA (1968), després de la qual vindrien BATTLE CRY (1975) i AT THIS LATE DATE, THE CHARLESTON (1981). Això no obstant, la seva afeció pel cinema de gènere, d'una banda, i la seva inclinació a la comèdia i el musical, de l'altra, romandrien com a característiques del seu treball.

Sovint associat amb sa muller i productora, Minako, es va aventurar en un gran nombre de projectes de caire tan diferent com ara la sàtira de ciència-ficció BLUE CHRISTMAS (1978), la comèdia criminal RAINBOW KIDS (1991), o el *western* de samurais EAST MEETS WEST (1995). Amb sa darrer títol, VENGEANCE FOR SALE (2001), va tornar al *chambara*, on hi ha notoris ingredients còmics. Okamoto comptà de nou amb Tatsuya Nakadai, el qui ja havia treballat amb ell a una de les seves millors i potser més conegudes pel·lícules: L'ESPASA DE LA MORT.

Tanmateix, quan rodava VENGEANCE FOR SALE, el director ja patia una salut feble, a la qual cosa s'hi sumà complicacions pulmonars al capdavant de poc temps. Ja havia escrit el següent guió i tenia plans per dur-lo endavant, però el rodatge mai no s'esdevingué. Kihachi Okamoto va morir de càncer dos dies després de fer els 81 anys, el 19 de febrer de 2005.

<http://www.asiateca.net/?p=1108>

► Buster Keaton

Amb motiu de la publicació del llibre *Buster Keaton* escrit per Joan M. Minguet i editat per Càtedra, dins la col·lecció «Cineastas», oferim un cicle de 13 sessions en què alguns dies es combinen curts i llargmetratges dedicats al genial còmic. El dia 21 d'abril, a dos quarts de vuit del vespre, l'autor del llibre en farà la presentació a la nostra sala, sessió que es completarà amb la projecció del film *The Saphead* (1921) acompanyada amb música en directe del mestre Joan Pineda.

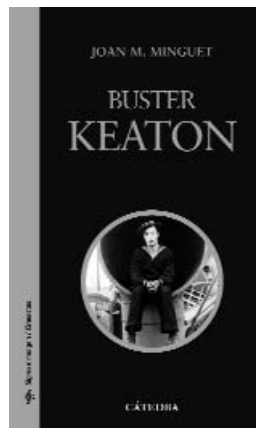
Un pallaso memorable

Buster Keaton (1895-1966) va ser un pallaso, un pallaso memorable. I ho va ser perquè, com els gran pallasos de la història—Footit et Chocolat, Grock, Charlie Rivel, Charlot—, de la fidelitat al personatge que havia construït en va fer un senyal inequívoc d'identitat. El seu personatge havia nascut als escenaris dels teatres de varietats nord-americans de la mà de la seva família; allà ja havia començat a dissenyar la figura d'un noi amb grans habilitats acrobàtiques, que rebia cops a dojo, que queia en les postures més inversemblants i que, malgrat això, poques vegades se li alterava la seva expressió.

Aquesta facilitat per l'acrobàcia, pel malabarisme i, sobretot, la seva capacitat humorística el portaran al cinema: l'any 1917 comença a treballar en

els curtmetratges de Roscoe Arbuckle, «Fatty». I l'experiència resulta molt enriquidora perquè a les seves dots com a pallaso s'hi afegeix una clara intuïció de com adaptar-les a la pantalla. A partir de 1920 rodarà els seus propis curtmetratges, començant per una obra mestra del cinema i de l'art contemporani: ONE WEEK. I després de fer quasi vint pel·lícules de dues bobines en menys de tres anys, s'endinsarà en el terreny del llargmetratge. Aquí, assolirà una trajectòria única, amb títols inoblidables com OUR HOSPITALITY, SHERLOCK JR., THE NAVIGATOR, THE GENERAL o STEAMBOAT BILL, JR. Un seguit de pel·lícules en les quals el seu humor d'arrel circense es desplegarà amb unes òptimes facultats per a la planificació i el muntatge cinematogràfic.

En tota aquesta trajectòria, Keaton portarà la impassibilitat a la seva màxima expressió: el gest adust, l'absència del riure, però també l'absència del plor. I, aleshores, el seu personatge esdevindrà un referent cultural de primer ordre. Molts poetes, narradors i artistes visuals agafaran Keaton, o una part de Keaton, com a metàfora del món mo-

Portada del llibre *Buster Keaton* escrit per Joan M. Minguet

dern. Recordem-ho, són molts els qui acaben per expressar el seu tribut al pallaso, i al cineasta: Salvador Dalí, Federico García Lorca, Rafael Alberti, Sebastià Gasch, Antoin Artaud, Joan Brossa, Julio Cortázar, Rebecca Horn, Samuel Beckett, i tants i tants d'altres.

És sorprenent: mentre Chaplin, tot i el fervor popular que desperta el seu personatge Charlot, rebrà algunes crítiques que l'acusen d'entestar-se en ser reconegut com a artista, Keaton treballarà allunyat del món cultural. Es limitarà a aplicar la tècnica del pallaso i la tècnica del director de cinema. Però això és, precisament, el que el fa tan

gran. Després arribarà la decadència del seu personatge, iniciat amb la irrupció del sonor, però se n'acabarà sortint, amb la lucidesa d'entendre que les seves virtuts còmiques les podia desenvolupar també en nous mitjans, com la televisió o fins i tot la publicitat.

Keaton va ser un pallaso memorable, uns dels grans del burlesc, un personatge imprescindible de la història del cinema.

Joan M. Minguet ►

► Els millors films de l'any

Vam començar el 2008 amb aquest cicle format per les pel·lícules considerades com les millors de l'any passat d'acord amb el criteri dels crítics de la *Guia del Ocio*. Com encara estaven projectant-se a les cartelleres comercials, van quedar pendents els films següents: *Promesas del Este* de David Cronenberg, *Ratatouille* de Brad Bird i *Planet Terror* de Robert Rodriguez. Ara els recuperem tenint en compte dues qüestions: Hem completat el programa doble que forma el film de Rodriguez juntament amb el de Quentin Tarantino, *Death Proof*, que també recuperem, tot i que en sessions independents. I aprofitant la jornada festiva de l'1 de maig, incloem una segona sessió infantil en aquesta setmana amb *Ratatouille*, que es podrà veure tant en versió doblada com en versió original subtítolada, cosa que ens permetrà gaudir, per exemple, de la veu de Peter O'Toole interpretant l'impagable crític gastronòmic que surt a la pel·lícula, Anton Ego. Aquest és un dels plaers que proporciona aquest film extraordinari, que enguany ha rebut l'Oscar al millor film d'animació i ha estat un dels grans èxits de la temporada. ►

guía ocio
La revista de Barcelona

Promesas del Este de David Cronenberg

► El film del mes

Només us queden 3 projeccions per gaudir d'*El otro*, film de Robert Mulligan que ens ha acompanyat durant el mes d'abril. ►

► Record de Leonard Rosenman

A principis de març va morir el compositor Leonard Rosenman (1924-2008) a l'edat de 83 anys. La seva filmografia inclou meritòries bandes sonores per a films com *El señor de los anillos* (versió de Ralph Bakshi, 1978), *Un hombre llamado Caballo*, *Cross Creek* o els tres que projectem en el nostre petit homenatge: *Rebelde sin causa*, *Al este del Edén* i *Viaje alucinante*. L'Acadèmia de Hollywood el va premiar amb dos Oscar en la categoria d'adaptador musical, per *Bound for Glory*, biografia de Woody Guthrie, i per *Barry Lyndon*, que també hem inclòs en el cicle. Agraïments: Filmoteca Espanyola i Hollywood Classics.

Leonard Rosenman, compositor

Leonard Rosenman finava el passat dimarts, 4 de març, amb 83 anys. Fou un dels darrers grans músics del cinema nord-americà amb més de 40 bandes sonores escrites per al cinema. Rosenman va guanyar dos Oscars de Hollywood i dos premis Emmy, i el seu nom roman lligat a les melodies de diversos clàssics.

Va néixer el 7 de setembre de 1924 al districte novaiorquès de Brooklyn. Les seves primeres inclinacions artístiques anaven cap a la pintura, però aviat es vinculà per sempre a les tecles del piano. Després de servir a l'exèrcit de l'aire en el decurs de la Segona Guerra Mundial, va estudiar a Califòrnia amb compositors com ara Arnold Schönberg. El seu ingrès al món del cinema s'esdevingué de la mà de tot un mite: James Dean. Rosenman escrivia música de càmera i treballava com a professor de piano a Nova York quan Dean integrà el seu alumnat i el va recomanar aferrissadament per tal que elaborés la banda sonora d'un film com ara *AL ESTE DEL EDÉN* (1955), un debut enlluernador que esdevindria l'inici d'una gran carrera. Paradoxalment, Rosenman aconseguiria el seu parell d'Oscars a la categoria de banda sonora adaptada (avui inexistent) per la seva tasca a *BARRY LYNDON* (1975) i *ESTA TIERRA ES MI TIERRA* (1976). Al primer títol, es va encarregar de fer l'arranjament de melodies tradicionals i peces clàssiques de Händel i Schubert, i, al segon, va treballar sobre les cançons del nord-americà Woody Guthrie, tot un mite de la cançó d'autor. Al

Barry Lyndon de Stanley Kubrick

currículum de Rosenman, hi trobem d'altres dues candidatures a l'Oscar a la millor banda sonora original per *LOS MEJORES AÑOS DE MI VIDA* (1983) i *STAR TREK IV: MISIÓN, SALVAR LA TIERRA* (1986), a més de dos Emmys assolits a la televisió els anys 1976 i 1979.

Al costat de compositors com ara Alex North, Rosenman va significar un cop d'aire fresc a la música de Hollywood, dominada pels dinosaures i el romanticisme. Compositor avantgardista, va treballar amb melodies atonals a la seva segona pel·lícula, *THE COBWEB* (1955), i, anys després, a *VIAJE ALUCINANTE* (1966); també va aplicar el seu estil sorprenentment agressiu a bandes sonores molt violentes, com ara les de *REBELDE SIN CAUSA* (1955), *THE YOUNG STRANGER* (1957), *UN HOMBRE LLAMADO CABALLO* (1970), i, particularment, a uns dels seus treball més recordats: l'adaptació animada del film realitzat el 1978 per Ralph Bakshi, *EL SEÑOR DE LOS ANILLOS*, una banda sonora de tast anyenc, sons evocadors de l'aventura, i inspiració clàssica.

Al llarg de la seva carrera, Rosenman no va deixar pas de banda la tasca d'escriure música per a concerts, i hi ha treballs seus que han estat interpretats per artistes com ara el violinista Elmar Oliveira, que el 1997 estrenà el seu *Concert de violí n°2* al Carnegie Hall.

Leonard Rosenman va seguir en actiu als anys noranta i amb l'arribada del nou mil·lenni; el seu darrer treball el va signar el 2005 per a la comèdia francesa *SI JET'ATTRAPE*.

Miguel Ángel Palomo (El País, 10 de març de 2008) ►

DILLUNS 21

17:00

Record de Leonard Rosenman:
Rebel Without a Cause / Rebelde sin causa
Nicholas Ray, 1955. Int.: James Dean, Natalie Wood, Jim Backus, Sal Mineo, Ann Doran, Dennis Hopper. EUA. VOSE. 111'

Un clàssic per excel·lència del cinema nord-americà. Va néixer amb caràcter d'urgència, per reflectir la joventut d'una època determinada, la joventut que sociològicament ha marcat el canvi més radical del segle. Però la pel·lícula no apareix necessàriament datada: la poesia de Ray, la seva impecable construcció narrativa i la ferma personalitat de Dean l'han convertida en una obra sempre moderna i vigent.

Repetició el dia 22.

19:30

Buster Keaton:
The Saphead / L'ingenu
Herbert Blaché, 1920. Int.: Buster Keaton, William H. Crane, Beulah Booker, Irving Cummings, Odette Taylor. EUA. Muda, amb rètols en català. 77'

Keaton és el fill d'un milionari, terriblement tímid que, per tal d'aconseguir l'amor d'una noia, segueix els consells dels amics i es dedica a fer tota mena d'audàcies. Estrenada amb el títol de *Pasión y boda de Pampalinas*.

 Amb la presència de Joan M. Minguet.
 Amb l'acompanyament musical del mestre Joan Pineda.

22:00

El film del mes:
The Other / El otro
Robert Mulligan, 1972. Int.: Martin Udvarnoky, Chris Udvarnoky, Uta Hagen, Diana Muldaur, Norma Connolly. EUA. VOSE. 108'

Un noi especialment pervers considera que les seves maldats són realitzades pel seu difunt germà bessó. Un film en el qual la realitat i l'imaginari es barregen i s'interrelacionen. L'actor Tom Tryon (*El Cardenal*) és l'autor de la novel·la en què es basa aquesta apassionant història fantàstica de terror que ha esdevingut un autèntic film de culte.

Repetició els dies 24 i 25.

DIMARTS 22

17:00

Record de Leonard Rosenman:
Barry Lyndon / Barry Lyndon
Stanley Kubrick, 1975. Int.: Ryan O'Neal, Marisa Berenson, Patrick Magee, Hardy Krüger, Leon Vitali, Steven Berkoff. Gran Bretanya-EUA. VOSE. 184'

Partint de la novel·la escrita per William Thackeray, Kubrick va elaborar un film de caràcter històric on es combinaven magistralment aventures, romanticisme i drama, i on perfilava una aguda reflexió sobre l'arribisme social, un tema perfectament vigent avui dia. I ho va fer projectant bellesa a doxo en cadascun dels fotogrames. La seva minuciosa reconstrucció del segle XVIII és un regal per als sentits. L'Acadèmia de Hollywood va premiar el film amb quatre Oscars, un d'ells a la millor banda sonora adaptada, gràcies als magnífics arranjaments que Rosenman va fer de tota la música clàssica del film.

Repetició el dia 4.

20:30

Buster Keaton:
Our Hospitality / La ley de la hospitalidad
Buster Keaton, John C. Blystone, 1923. Int.: Buster Keaton, Natalie Talmadge, Buster Keaton Jr., Joe Keaton. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 70'

A la ciutat de Rockville, dues famílies, els McKay i els Canfield, mantenen una relació d'odi visceral, que ha tingut com a conseqüència la mort del pare de William McKay, un nen que serà finalment educat a Nova York, d'on tornarà vint anys després per acabar enamorant-se de la filla dels Canfield.

22:00

Record de Leonard Rosenman:
Rebel Without a Cause / Rebelde sin causa
Nicholas Ray, 1955. Int.: James Dean, Natalie Wood, Jim Backus, Sal Mineo, Ann Doran, Dennis Hopper. EUA. VOSE. 111'

Vegeu el comentari del dia 21.

DIMECRES 23

17:00

Aula de cinema:
Otto e Mezzo / Ocho y medio
Federico Fellini, 1963. Int.: Marcello Mastroianni,

Claudia Cardinale, Anouk Aimée, Sandra Milo, Madeleine Lebeau. Itàlia-França. VOSE. 134'

Un director de cinema descansa en un balneari abans d'emprendre la realització del seu proper film. Fellini, mitjançant el seu *alter ego* en la ficció, reflexiona sobre la seva obra i la seva imatge com a creador. Una autopsicoanàlisi felliniana que va ser guardonada amb el premi Oscar a la millor pel·lícula de parla no anglesa.

19:30

Buster Keaton:
Fatty at Coney Island / Fatty en la feria
Roscoe Arbuckle, 1917. Int.: Roscoe «Fatty» Arbuckle, Buster Keaton, Al St. John, Minta Durfee. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 20'

Aquesta va ser la darrera pel·lícula rodada per la companyia Comique a Nova York i on es pot apreciar un Keaton rialler i molt diferent del personatge que el va consagrar. En algunes fonts consta com a director Walter Lang.

The Three Ages / Las tres edades

Buster Keaton, Edward Cline, 1923. Int.: Buster Keaton, Margaret Leahy, Wallace Beery. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 63'

Les tres edats que esmenta el títol són l'Edat de la pedra, la Roma imperial i l'Edat contemporània, i Keaton ens explica, en el seu primer llargmetratge, una història d'amor adaptada a cadascuna de les tres èpoques tot mostrant una intel·ligent paròdia d'*Intolerància*. «Les tres edats es corresponen als tres enemics de l'home: la bestialitat, la ferocitat i els diners. La bestialitat cedirà davant la gràcia, la ferocitat davant la intel·ligència i els diners davant la generositat» (Marcel Oms).

22:00

Record de Leonard Rosenman:
Fantastic Voyage / Viaje alucinante
Richard Fleischer, 1966. Int.: Stephen Boyd, Raquel Welch, Edmund O'Brien, Donald Pleasence, Arthur O'Connell. EUA. VOSE. 100'

Un equip de científics, reduït a mida microscòpica, és introduït en el cos d'un eminent professor que ha de ser intervintut quirúrgicament. Una «fantàstica» lliçió d'anatomia humana. «Com a *20.000 Leagues Under the Sea*, Fleischer parteix de la realitat per endinsar-se en un món fantàstic des del qual començarà un recorregut a través d'un univers aparentment quotidià però que es revela fabulós i ple de perills. Fascinat inicialment per allò estrictament físic, *Fantastic Voyage* deriva ràpidament cap allò metafòric. Un altre dels al·licients del film consisteix precisament en la recerca d'allò còsmic a través d'allò microscòpic» (Esteve Rimbau).

Repetició el dia 28.

DIJOUS 24

17:00

El film del mes:
The Other / El otro
Robert Mulligan, 1972. Int.: Martin Udvarnoky, Chris Udvarnoky, Uta Hagen, Diana Muldaur, Norma Connolly. EUA. VOSE. 108'

Vegeu el comentari del dia 21.

19:30

Buster Keaton:
The Bell Boy / El botones
Roscoe Arbuckle, 1918. Int.: Roscoe «Fatty» Arbuckle, Al St. John, Buster Keaton, Alice Lake. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 20'

Fatty i Keaton interpreten dos grups d'un hotel, mentre que Al St. John és el recepcionista. Fatty, per impressionar la seva xicota demana als seus companys que fingixin ser lladres de banc. La cosa es complica quan apareixen uns lladres autèntics.

The Navigator / El navegante

Buster Keaton, 1924. Int.: Buster Keaton, Kathryn McGuire, Frederick Vroom, Noble Johnson. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 64'

Buster és un milionari enamorat de la filla d'un constructor de vaixells, una noia molt dinàmica, amb qui coincidirà en un vaixell a la deriva i a qui haurà de salvar dels caníbals d'una illa on caurà presonera. *The Navigator* és un exemple perfecte de l'obsessió insòlita de Keaton amb les màquines, moltes vegades autèntics coprotagonistes dels seus films.

22:00

Buster Keaton:
Go West / El rey de los cowboys
Buster Keaton, 1925. Int.: Buster Keaton, Howard Truesdale, Kathleen Myers. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 70'

Buster va a l'Oest on comença a treballar com a vaquer en un ranxo. Una de les primeres feines serà

portar un ramat de vaques d'Arizona a Los Angeles, cosa que li resultarà una mica difícil vista la seva malaptesa inicial, però al final ho sabrà resoldre amb enginy i amb l'ajut d'una vaca anomenada «ulls castanys».

DIVENDRES 25

17:00

Els millors films de l'any:
Eastern Promises / Promesas del Este
David Cronenberg, 2007. Int.: Viggo Mortensen, Vincent Cassel, Naomi Watts, Armin Mueller-Stahl. Gran Bretanya-EUA-Canadà. VOSE. 102'

«L'última pel·lícula de David Cronenberg sembla seguir l'estela del seu film anterior, *A History of Violence*. Clans criminals, vídeos arruinats per la brutalitat i Viggo Mortensen (nominat a l'Oscar) encapçalant el repartiment. Cronenberg s'allunya de la ciència-ficció i els personatges estranys que poblen la seva filmografia, per endinsar-se en el món de la màfia russa establerta a Londres. Per això compta amb el valuós ajut del guió de Steve Knight, nominat a l'Oscar per *Dirty Pretty Things* (Sandra S. Lopera - *Guia del Ocio*).

Repetició el dia 26.

19:30

Buster Keaton:
Good Night Nurse / Buenas noches, enfermera
Roscoe Arbuckle, 1918. Int.: Roscoe «Fatty» Arbuckle, Buster Keaton, Alice Lake, Al St. John. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 20'

Fatty és tancat per la seva dona en un hospital, on treballa Keaton, per curar-se el seu alcoholisme.

The High Sign / El guardaespaldas

Buster Keaton, 1920. Int.: Buster Keaton, Virginia Fox, Joe Roberts, Al St. John. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 20'

Les habilitats de Keaton com a tirador comporten que un milionari el contracti com a guardaespalles.

Sherlock Jr. / El moderno Sherlock Holmes

Buster Keaton, 1924. Int.: Buster Keaton, Kathryn McGuire, Joe Keaton, Ward Crane. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 46'

El projeccionista d'un cinema somia ser un gran detectiu. Un dia, mentre dorm, les imatges d'una pel·lícula que veu en somnis l'ajuden a solucionar un cas en què ell mateix està implicat. Un dels primers films que tracta del cinema dins del cinema. «És gairebé impossible concebre un film més ambiciós, inclús més avantguardista, en plantejament i realització, i al mateix temps fet amb la més sana i innocent pretensió de fer riure. La persecució que tanca el film pot comptar-se entre les joies més pures del cinema còmic de tots els temps» (José L. Guamer).

22:00

ÚLTIMA PROJECCIÓ
El film del mes:
The Other / El otro
Robert Mulligan, 1972. Int.: Martin Udvarnoky, Chris Udvarnoky, Uta Hagen, Diana Muldaur, Norma Connolly. EUA. VOSE. 108'

Vegeu el comentari del dia 21.

DISSABTE 26

17:00

Record de Leonard Rosenman:
East of Eden / Al este del Edén
Elia Kazan, 1954. Int.: James Dean, Raymond Massey, Julie Harris, Jo Van Fleet, Burl Ives, Richard Davalos, Lois Smith. EUA. VOSE. 115'

Adaptació d'una famosa novel·la de John Steinbeck sobre la rivalitat de dos germans, a l'estil de Cain i Abel, on Dean interpreta el rebel obsessionat per la figura de la mare. Leonard Rosenman es dedica a impartir classes de piano quan, un dels seus alumnes, James Dean, en el seu primer film, va suggerir a Kazan que el contractés per fer la banda sonora. Rosenman va crear una de les melodies més belles i melancòliques de la història del cine.

Repetició el dia 1.

19:30

Buster Keaton:
Neighbors / Vecinos
Buster Keaton, Edward Cline, 1920. Int.: Buster Keaton, Virginia Fox, Joe Keaton. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 18'

Keaton ens presenta una comèdia plena d'embolics i persecucions magistrals ambientada en un barri modest. El film també és conegut amb el títol *La vecinita de Pampalinas*.

One Week / Una semana

Buster Keaton, Edward Cline, 1920. Int.: Buster Keaton, Sybil Seely, Joe Roberts. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 20'

El film està inspirat en un documental de la Ford Motor Company, *Home Madel* (1919), un curt didàctic sobre cases prefabricades.

Seven Chances / Siete ocasiones

Buster Keaton, 1925. Int.: Buster Keaton, T. Roy Barnes, Snitz Edwards. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 57'

A James Shanon li donen una bona notícia: si està casat a les set de la tarda del dia que compleixi 27 anys, rebrà una fortuna de set milions de dòlars. El problema és que la notificació li arriba el mateix dia d'aquest aniversari i haurà de buscar una núvia on sigui, perquè la noia que ell estima no li fa cas. Un film absolutament delirant considerat com un dels millors del còmic.

22:00

Els millors films de l'any:
Eastern Promises / Promesas del Este
David Cronenberg, 2007. Int.: Viggo Mortensen, Vincent Cassel, Naomi Watts, Armin Mueller-Stahl. Gran Bretanya-EUA-Canadà. VOSE. 102'

Vegeu el comentari del dia 25.

DIUMENGE 27

17:00

Sessió infantil / Buster Keaton:
The Boat / La barca
Buster Keaton, Edward Cline, 1921. Int.: Buster Keaton, Sybil Seely, Eddie Cline. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 22'

Un dels millors curts de Keaton és aquesta desastrosa aventura d'una família que decideix fer una sortida en barca.

The Paleface / Rostro Pálido

Buster Keaton, Edward Cline, 1921. Int.: Buster Keaton, Virginia Fox, Joe Roberts. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 20'

Uns indis juren matar el primer blanc que trobin després d'haver estat estafats per uns blancs que els han pres les seves terres. Keaton es posa a la pell dels indis i esdevé un dels primers en reivindicar els drets d'aquest poble.

My Wife's Relations / La costilla de Pampalinas

Buster Keaton, Edward Cline, 1922. Int.: Buster Keaton, Kate Price, Monty Collins, Wheeler Dell. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 20'

Després de ser falsament acusat d'haver trencat una finestra una dona arrossegua Keaton al jutjat. El jutge, que no sap anglès, els casa per error.

The Balloonatic / El aeronauta

Buster Keaton, Edward Cline, 1923. Int.: Buster Keaton, Renée Adorée, Phyllis Haver. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 20'

Mentre vagareja per un parc Keaton acaba enlairant-se en un globus tot quedant a terra els passatgers previstos. Quan aterra en un paisatge muntanyós s'enamora d'una noia que anteriorment l'havia rebutjat. Els dos decideixen sortir en canoa sense saber que els espera una perillosa cascada.

19:30

Buster Keaton:
Battling Butler / El último round
Buster Keaton, 1926. Int.: Buster Keaton, Snitz Edwards, Sally O'Neal. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 78'

L'escarriant Alfred Butler és el fill d'un milionari que, per tal de guanyar l'amor d'una noia, es fa passar per un famós boxejador amb els evidents embolics i problemes, especialment quan apareix el boxejador autèntic. Aquest film també és conegut amb el títol *El boxejador*.

22:00

Buster Keaton:
College / El colegial
James W. Horne, 1927. Int.: Buster Keaton, Anne Cornwall, Harold Goodwin, Flora Bramley, Buddy Mason. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 66'

Keaton i l'esport o com posar tota la bona voluntat del món per aconseguir col·locar-se uns guants de boxa o per llançar un pes a un metre de distància. La intenció és el que compta. Un film influenciat per l'èxit de *The Freshman*, de Harold Lloyd, que va iniciar la moda dels films ambientats en campus universitaris.

DILLUNS 28

17:00

Buster Keaton:

Steambot Bill, Jr. / El héroe del río
Charles F. Reisner, 1928. Int.: Buster Keaton, Ernest Torrence, Marion Byron, Tom Lewis, Tom McGuire, Joe Keaton. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 71'

Willie Canfield és el fill del propietari d'un vell vaixell que navega pel riu Mississipí en directa competència amb el modern vaixell del ric John James King, pare d'una noia adorada de qui Willie està enamorat. Amb l'oposició dels pares a aquesta relació i quan les coses es compliquen d'allò més, apareix en escena un oportú huracà. L'escena en què, en ple huracà, cau a sobre de Keaton la façana d'una casa però amb la fortuna que aquest passa pel forat de la finestra ha esdevingut amb el temps una icona del cinema i dels especialistes d'escenes perilloses.

19:30

Record de Leonard Rosenman:

Fantastic Voyage / Viaje alucinante
Richard Fleischer, 1966. Int.: Stephen Boyd, Raquel Welch, Edmond O'Brien, Donald Pleasence, Arthur O'Connell, William Redfield, Arthur Kennedy, James Brolin, Ken Scott. EUA. VOSE. 100'

Vegeu el comentari del dia 23.

22:00

Kihachi Okamoto:

Kekkon no subete / Tot sobre el matrimoni

Kihachi Okamoto, 1958. Int.: Izumi Yukimura, Michiyo Tamaki, Michiyo Aratama, Ken Uehara, Tatsuya Nakadai, Tatsuya Mihashi. Japó. VOSC. 84'

El primer film d'Okamoto és aquesta comèdia amb tocs musicals sobre la vida quotidiana dels matrimonis japonesos al final de la dècada dels 50. Un film d'encàrrec influenciat per la seva etapa d'assistent de direcció, on va treballar a les ordres de cineastes com Mikio Naruse o Ishiro Honda. L'any següent treballaria amb *The Big Boss* la seva autèntica vocació, la del cinema d'acció, tot i haver dirigit abans una altra comèdia, *Young Daughters*, sobre adolescents.

Repetició el dia 29.

DIMARTS 29

17:00

Buster Keaton:

The Cameraman / El cameraman
Edward Sedgwick, 1928. Int.: Buster Keaton, Marceline Day, Harold Goodwin, Sidney Bracy, Harry Cribbon, Edward Brophy. EUA. Muda, amb rètols en català. 69'

Luke Shannon és un fotògraf que treballa pels carrers de Nova York acompanyat d'un mico petit. S'enamora d'una noia que és telefonista d'una companyia de noticiaris cinematogràfics i per tal d'estar a la vora d'ella es converteix en operador de cinema, amb uns resultats no gaire satisfactoris al principi. L'última obra mestra de Keaton és també el primer film que va realitzar per a la MGM, que, durant anys, el va fer servir com a exemple del que havia de ser una comèdia perfectament construïda.

Amb l'acompanyament musical del mestre Joan Pineda.

19:30

Kihachi Okamoto:

Kekkon no subete / Tot sobre el matrimoni

Kihachi Okamoto, 1958. Int.: Izumi Yukimura, Michiyo Tamaki, Michiyo Aratama, Ken Uehara, Tatsuya Nakadai, Tatsuya Mihashi. Japó. VOSC. 84'

Vegeu el comentari del dia 28.

VO. Versió original - **VC.** Versió catalana - **VE.** Versió espanyola - **VOSC.** Versió original amb subtítols en català - **VOSE.** Versió original amb subtítols en espanyol - **SD.** Sense diàleg. Subtitulatge electrònic: SAVINEN. **Preus:** Entrada: 2,70 € - Carnet jove, Club d'Actors de Museu del Cinema de Girona, jubilats, aturats, carnet familiar i sessió infantil: 2 €. Membres del Club Super3, entrada gratuïta a les sessions infantils. Carnet Club TR3SC: una sola sessió 2 €, film del mes: gratuït. **Abonaments:** 50 entrades: 50 €, 10 entrades: 18 €. Les durades que s'indiquen són aproximades.

22:00

Kihachi Okamoto:

Dokuritsu Gurentai / Criminal a la línia de foc

Kihachi Okamoto, 1959. Int.: Makoto Sato, Izumi Yukimura, Misa Uehara, Tadao Nakamaru, Ichiro Nakaya, Yosuke Natsuki, Tatsuyoshi Ehara. Japó. VOSC. 108'

Ambientat en la línia de foc de la Xina durant la Segona Guerra Mundial, aquesta dinàmica història d'acció és un film dur que s'endinsa en la bogeria de la guerra. El corresponsal de guerra Araki es dirigeix a una unitat anomenada «Els bandits» amb la intenció d'assabentar-se de qui hi ha al darrera d'un incident fatal. Okamoto va escriure el guió pensant en el concepte de l'*outsider* i li va atorgar una acció emocionant a la manera dels *westerns*. El carisma de l'atrèpid Makoto Sato en el seu primer paper protagonista li va donar popularitat i va fer possible una seqüela, *Westward Desperado*.

Repetició el dia 30.

DIMECRES 30

17:00

Aula de cinema:

Persona / Persona

Ingmar Bergman, 1965. Int.: Bibi Andersson, Liv Ullmann, Erland Josephson, Gertrud Fridh, Ingrid Thulin, Margaretha Krook, Gunnar Björnstrand. Suècia. VOSE. 80'

El film narra la relació que s'estableix entre una famosa actriu de teatre que ha perdut la paraula a l'escenari, sense cap motiu físic aparent, i la infermera que la cuida, una dona que no para de xerrar. «Avui tinc la sensació que amb *Persona* —com més tard amb *Gritos y susurros*— he arribat al límit de les meves possibilitats. Que, amb plena llibertat, he vorejat aquells secrets sense paraules que només la cinematografia és capaç de fer sortir a la llum» (Ingmar Bergman).

19:30

Kihachi Okamoto:

Dokuritsu Gurentai / Criminal a la línia de foc

Kihachi Okamoto, 1959. Int.: Makoto Sato, Izumi Yukimura, Misa Uehara, Tadao Nakamaru, Ichiro Nakaya, Yosuke Natsuki, Tatsuyoshi Ehara. Japó. VOSC. 108'

Vegeu el comentari del dia 29.

22:00

Kihachi Okamoto:

Ankokugai no taiketsu / L'últim tiroteig

Kihachi Okamoto, 1960. Int.: Toshiro Mifune, Koji Tsuruta, Yoko Tsukasa, Seizaburo Kawazu, Tadao Nakamaru, Sachio Sakai, Jiro Makina, Koji Iwamoto, Keiko Muramatsu, Makoto Sato. Japó. VOSC. 95'

Fujioka és un detectiu poc seriós, però degradat per motius de corrupció, a qui han assignat un districte de la ciutat dominat per dues poderoses famílies de gàngsters, els clans Oka i Kozuka. Murayama, un antic executiu del clan Kozuka, jura venjar-se del clan Oka, que ha assassinat la seva esposa. El segon d'una sèrie de films de *yakuzes* és aquest entretingut film d'acció ple d'estrelles del cinema nipó i condimentat amb un esperit juganer, un indubtable gust pel musical i una posada en escena hàbil que li atorga un cert aire novel·lesc.

Repetició el dia 1.

DIJOUS 1

17:00

Sessió infantil / Els millors films de l'any:

Ratatouille / Ratatouille

Brad Bird, Jan Pinkava, 2007. EUA. VC. 110'

Un ratolí està decidit a convertir-se en el xef d'un dels restaurants amb més prestigi de París. «Si existís justícia, *Ratatouille* hauria de guanyar tots els premis a la millor pel·lícula de l'any. *Ratatouille* és inventiva, lliure, transcorre en diferents nivells i meravella en tots. És una

pel·lícula per gaudir petits i grans, cuiners i comensals, analfabets i intel·lectuals, parisencs i estrangers. Té la millor direcció, càsting, guió, planificació, fotografia, direcció artística, muntatge, perruqueria, efectes especials i vestuari de la temporada. La música és divina. La producció, impecable. I coneix força bé allò de què parla» (Edmon Roch - *Guia del Ocio*).
Repetició el dia 2.

19:30

Kihachi Okamoto:

Ankokugai no taiketsu / L'últim tiroteig

Kihachi Okamoto, 1960. Int.: Toshiro Mifune, Koji Tsuruta, Yoko Tsukasa, Seizaburo Kawazu, Tadao Nakamaru, Sachio Sakai, Jiro Makina, Koji Iwamoto, Keiko Muramatsu, Makoto Sato. Japó. VOSC. 95'

Vegeu el comentari del dia 30.

22:00

Record de Leonard Rosenman:

East of Eden / Al este del Edén

Elia Kazan, 1954. Int.: James Dean, Raymond Massey, Julie Harris, Jo Van Fleet, Burl Ives, Richard Davalos, Lois Smith. EUA. VOSE. 115'

Vegeu el comentari del dia 26.

DIVENDRES 2

17:00

Els millors films de l'any:

Planet Terror / Planet Terror

Robert Rodriguez, 2007. Int.: Rose McGowan, Freddy Rodriguez, Josh Brolin, Marley Shelton, Jeff Fahey, Michael Biehn, Bruce Willis, Rebel Rodriguez, Naveen Andrews. EUA. VOSE. 95'

Una epidèmia converteix la gent d'un poble en *zombies*. Un petit grup de supervivents buscarà refugi. *Planet Terror* és la primera entrega de *Grindhouse*, l'homenatge de Rodriguez i Tarantino als vells programes dobles de produccions de terror de sèrie B. «El resultat és al·lucinant. En una demostració del seu coneixement d'aquestes cintes de sèrie B, Rodriguez hereta d'elles els seus personatges emblemàtics (i els hi suma aquesta fascinant gogó de cama letal, pur carisma), les seves situacions esbojarrades, la seva violència passada de rosca i els seus diàlegs sense solta ni volta. Però, en lloc de polir-los o riure-se'n d'ells, els extrau amb perspicàcia els punts forts. Sublima el que feia d'aquelles cintes, subproductes barats i entretinguts, i amb molt menys humor del que tants van voler creure» (Desirée De Fez - *Guia del Ocio*).
Repetició el dia 3.

19:30

Sessió especial:

Death Proof / Death Proof

Quentin Tarantino, 2007. Int.: Kurt Russell, Zoe Bell, Rosario Dawson, Vanessa Ferlito, Sydney Tamiia Poitier, Tracie Thoms, Rose McGowan, Jordan Ladd, Quentin Tarantino. EUA. VOSE. 120'

Tres noies es reuneixen per passar la nit fins que el cos aguanti. Entre els nois que coneixen n'hi ha un que ha sortit amb el cotxe a matar noies. «L'aportació de Tarantino a *Grindhouse* és un tribut sentit al cinema *exploitation* dels setanta. *Death Proof* suma totes i cadascuna de les coses que han convertit l'autor de *Pulp Fiction* en un mestre. Només ha cedit en una cosa per arrodonir el seu homenatge en aquesta mena de sèrie B: reduir el relat a la seva mínima expressió, deixar-se de jocs narratius i pueretes significants per convertir l'argument en una simple excusa que enllaça actes de deliri i magnès seqüències d'acció. Tota la resta ho ha fet a la seva benèdita manera. Ha tornat a exercir de lladre espavilat i amb bon gust. Ha agafat els elements bàsics dels seus *exploits* de capçalera, els ha esborrat els adjectius menyspreadors i els ha convertit en allò més *cool*» (Desirée De Fez - *Guia del Ocio*).
Repetició el dia 3.

Sessions Aula de Cinema: Entrada preferent per a alumnes de centres concertats, fins a 10 minuts abans de començar la sessió. **Projeccions-** Cinema Aquitània. Avinguda Sarrià, 33. 08029 Barcelona - Telèfon 93 410 75 90 - Metro: Hospital Clínic (L5) - Autobusos: 6, 7, 15, 27, 32, 33, 34, 41, 54, 59, 63, 66, 67, 68, N3. **Oficines i Biblioteca-** Portal de Santa Madrona 6-8. 08001 Barcelona. Tel. 93 316 27 80. **Arxiu-** Gran Via de les Corts Catalanes, 184. 08038 Barcelona. Telèfon: 93 298 82 60. [filmoteca.cultura@gencat.cat](http://www.gencat.cat/cultura/ici/filmoteca), <http://www.gencat.cat/cultura/ici/filmoteca>

22:00

Els millors films de l'any:

Ratatouille / Ratatouille

Brad Bird, Jan Pinkava, 2007. EUA. VOSE. 110'

Vegeu el comentari del dia 1.

DISSABTE 3

17:00

Kihachi Okamoto:

Jigoku no utage / L'alcalvot de l'infern

Kihachi Okamoto, 1961. Int.: Mihashi Tatsuya, Dan Reiko, Ikeuchi Junko, Tazaki Jun, Nakakita Chieko, Sunazuka Hideo, Amatsu Bin. Japó. VOSC. 102'

Tobe és un fotògraf que casualment es troba uns negatius que pretén utilitzar per fer xantatge al seu antic superior Itami, el president d'una companyia. No obstant això, s'assabenta que Itami va morir recentment en un accident. Quan coneix Saeko, la seva secretària i amant secreta, uneixen forces després d'intuir que Itami ocultava grans quantitats de diners provinents d'un desfalç de la companyia. Un film *noir* estilitzat i nihilista on destaca l'elegància i encant de Mihashi Tatsuya i la *femme fatale* Dan Reiko.
Repetició el dia 4.

19:30

Els millors films de l'any:

Planet Terror / Planet Terror

Robert Rodriguez, 2007. Int.: Rose McGowan, Freddy Rodriguez, Josh Brolin, Marley Shelton, Jeff Fahey, Michael Biehn, Bruce Willis, Rebel Rodriguez, Naveen Andrews. EUA. VOSE. 95'

Vegeu el comentari del dia 2.

22:00

Sessió especial:

Death Proof / Death Proof

Quentin Tarantino, 2007. Int.: Kurt Russell, Zoe Bell, Rosario Dawson, Vanessa Ferlito, Sydney Tamiia Poitier, Tracie Thoms, Rose McGowan, Jordan Ladd, Quentin Tarantino. EUA. VOSE. 120'

Vegeu el comentari del dia 2.

DIUMENGE 4

17:00

Sessió infantil / Buster Keaton:

The General / El maquinista de la General

Buster Keaton, Clyde Bruckman, 1927. Int.: Buster Keaton, Marion Mack, Glen Cavender, Jim Farley, Frederick Vroom. EUA. Muda, còpia sonoritzada amb rètols en castellà. 84'

El film més admirat de Keaton i un dels grans clàssics de la història del cinema. Inspirant-se en un fet real succeït durant la Guerra Civil nord-americana, Keaton va crear, amb més llibertat que mai i amb un dels pressupostos més alts de l'època, un espectacle de ritme trepidant i d'una poesia visual rarament vista, que malgrat tot no va tenir, en el moment de la seva estrena, l'acollida que es mereixia.

18:45

Record de Leonard Rosenman:

Barry Lyndon / Barry Lyndon

Stanley Kubrick, 1975. Int.: Ryan O'Neal, Marisa Berenson, Patrick Magee, Hardy Krüger, Leon Vitali, Steven Berkoff, Gay Hamilton, Marie Kean, Leonard Rossiter, Murray Melvin, André Morell, Diana Körner, Godfrey Quigley. Gran Bretanya-EUA. VOSE. 184'

Vegeu el comentari del dia 22.

22:00

Kihachi Okamoto:

Jigoku no utage / L'alcalvot de l'infern

Kihachi Okamoto, 1961. Int.: Mihashi Tatsuya, Dan Reiko, Ikeuchi Junko, Tazaki Jun, Nakakita Chieko, Sunazuka Hideo, Amatsu Bin. Japó. VOSC. 102'

Vegeu el comentari del dia 3.